

License Information

Study Notes (Biblica) (Swahili) is based on: Biblica Study Notes, [Biblica Inc.](#), 2023, which is licensed under a [CC BY-SA 4.0 license](#).

This PDF version is provided under the same license.

Study Notes (Biblica)

Waebrania 1:1-4

Waebrania haianzi kama barua nyingine katika Agano Jipy. Hajumuishi salamu kwa wasomaji au kutaja mwandishi ni nani.

Badala yake inazungumzia ni nani Mwana wa Mungu. Yesu anaonyesha ni nani Mungu kwa njia iliyio wazi na bora zaidi.

Mambo yote yaliumbwa kupitia yeye. Yanaendelea kuwepo kwa sababu anaruhusu. Yesu alifanya iwezekane kwa watu kukombolewa kutoka kwa nguvu za dhambi. Hii hutokea wakati watu wanaamini kwake.

Kisha Yesu alirudi kwa Baba. Mwana wa Mungu anaketi mahali pa heshima karibu na Mungu. Ana mamlaka zaidi kuliko malaika.

Waebrania 1:5-14

Yesu ni mkuu kuliko malaika wa Mungu. Mwandishi wa Waebrania alitumia maneno kutoka Agano la Kale kuonyesha hili kwa njia kadhaa.

Malaika ni watumishi wa Mungu. Yesu ni Mwana wa Mungu. Malaika humwabudu Mungu. Mwana wa Mungu anabudiwa. Malaika wanamtumikia Mfalme. Mwana wa Mungu ni Mfalme. Malaika waliumbwa. Mwana wa Mungu aliumba vitu vyote. Kila kitu ambacho Mungu aliumba kitabadilishwa. Mwana wa Mungu hubaki sawa milele. Malaika ni wajumbe wanaowahudumia watu. Yesu ndiye anayewaokoa watu. Kwa kila njia, Yesu ni mkuu kuliko vyote ambavyo Mungu aliumba.

Waebrania 2:1-9

Sheria ya Mose ilipewa watu wa Mungu. Wayahudi wengi waliamini kwamba Mungu alitumia malaika kufanya hivi.

Wakati Waisraeli hawakutii sheria, walikumbana na laana za agano. Ujumbe wa wokovu ambaa Yesu alileta ulikuwa mkuu kuliko sheria. Kwa hivyo, kukubali ujumbe wa Yesu kulikuwa muhimu zaidi kuliko kutii agano la Mlima Sinai.

Yesu alitangaza ujumbe wa habari njema ya wokovu. Wanafunzi wake na mitume walieneza ujumbe huo kwa wengine. Mungu alionyesha kwamba ujumbe wa Yesu unaweza kuaminiwi.

Alionyesha kuwa ulikuwa wa kweli kupitia miujiza ya Yesu.

Kazi ya Roho Mtakatifu kwa waumini pia ilionyesha kuwa ilikuwa kweli.

Binadamu wana nguvu na mamlaka kidogo kuliko malaika. Wakati Yesu aliishi duniani, alijinyima nguvu na mamlaka yake mengi. Hiyo ndiyo maana Yesu alijifanya kuwa chini kuliko malaika. Lakini baada ya kufa, Mungu alimfufua kwa ushindi. Ndiyo maana mwandishi wa Waebrania alizungumzia taji. Yesu ni Mfalme anayevikwa taji la ushindi. Tangu ufufuo wake, ana nguvu na mamlaka yake yote tena. Atatawala kikamilifu katika ulimwengu ujao. Huo ndio uumbaji mpya.

Waebrania 2:10-18

Kama Mwana wa Mungu, Yesu ni ndugu mkubwa wa watoto wote wa Mungu. Yesu ni mwanadamu wa kwanza ambaye hakuwa mtumwa wa hofu ya kifo. Aliuja angefufuka kutoka kwa wafu na uzima wa milele. Hakuwa mtumwa wa nguvu za shetani. Aliishi huru kutoka kwa nguvu za dhambi.

Mambo haya yote ni sehemu ya kile wokovu unamaanisha. Kwa kuwa Yesu amepitia hayo kwanza, anaweza kuwaongoza wengine kupitia hayo. Yesu aliishi maisha kamili ya kibinadamu duniani. Hakuna kitu ambacho wanadamu hupitia ambacho hawezhi kuelewa. Kile alichoteseka kama mwanadamu kilimfanya kuwa mkamilifu au kamili. Kilimfanya aweze kuwasaidia wanadamu kwa njia wanayohitaji kusaidiwa.

Kama mwanadamu, Yesu alifanya kazi ya kuhani mkuu. Alitoa dhabihu kulipia dhambi za watu. Dhabihu aliyotoa ilikuwa yeye mwenyewe. Kifo chake kilifanya wokovu uwezekane kwa wote wanaomwamini.

Waebrania 3:1-19

Mwandishi wa Waebrania alielezea Mose kama mtumishi mwaminifu katika nyumba ya Mungu. Nyumba ya Mungu ilikuwa njia ya kuzungumzia familia ya Mungu. Pia ilikuwa njia ya kuelezea hema takatifu na hekalu.

Kwenye nyumba ya Mungu, Yesu ni zaidi ya mtumishi. Yeye ni Mwana. Kupitia Yesu, nyumba ya Mungu ni zaidi ya hema takatifu au hekalu.

Inaundwa na wote wanaomfuata Yesu kwa uaminifu na matumaini.

Hadithi ya Israeli ni onyo na mfano kwa wafuasi wa Yesu. Mara kwa mara Waisraeli walikataa kumsikiliza Mose. Mara kwa mara walikataa kutii neno la Mungu. Matokeo yake wengi wao hawakuingia katika nchi ambayo Mungu aliwaahidi.

Baadhi ya wale waliopokea ujumbe wa Waebrania walikuwa waumini wa Kiyahudi. Walimheshimu Mose na Sheria ya Mose. Lakini mwandishi wa Waebrania aliwasihi wawe na bidii zaidi kwa Yesu. Alimwita Yesu mtume wao na kuhani mkuu. Wanapaswa kushikilia matumaini yao na imani katika Kristo.

Waebrania 4:1-13

Zamani za kale Mungu aliwaalika watu wake Israeli kuingia katika pumziko lake. Habari njema hii ilisemwa wakati wa Mose.

Joshua aliwaongoza watu wa Israeli kuingia katika nchi ya Kanaani. Wakati huu walipata pumziko kutoka kwa utumwa. Lakini pumziko la kweli na la kudumu linatokana tu na kumwamini Yesu na kumfuata. Hili ndilo pumziko ambalo Mungu anawaalika kila mtu kufurahia.

Mungu anaona na kujua kila kitu kuhusu yote aliyoyaumba. Anatumia maneno yake na ujumbe kuhusu Yesu kuonyesha kilicho katika mioyo ya watu. Ndivyo neno la Mungu lilivyo kama upanga ulio hai na wenye nguvu.

Hii ilikuwa njia ya kuwaonya na kuwatia moyo waumini waliokuwa wakisikia ujumbe wa Waebrania. Mwandishi alitaka wafanye kila jitihada kumtii Yesu.

Waebrania 4:14-5:10

Mungu alimteua Yesu kuwa kuhani mkuu. Alipoishi duniani, Yesu alipitia mambo ambayo watu wote hupitia. Alizaliwa kama mtoto na alijifunza mambo alipokuwa akikua. Wakati mwingine alikuwa dhaifu na mwenye maumivu. Wakati mwingine alijaribiwa na kujaribiwa lakini hakutenda dhambi. Wakati mwingine aliteseka.

Katika maisha yake yote alijifunza jinsi ya kumtii Mungu akiwa mwanadamu. Uelewa wake wa jinsi maisha yalivyo kwa wanadamu ni kamili. Hii ndiyo maana alifanywa mkamilifu. Kama kuhani wao, Yesu anashughulika kwa upole na waumini. Hii inawapa waumini ujasiri wa kumjia Mungu.

Waumini wanaweza kuamini kwamba Mungu atawaonyesha neema na huruma.

Waebrania 5:11-6:12

Mwandishi wa Waebrania alielezea maana ya kukua katika imani. Wakati mtu anapoanza kumfuata Yesu, ni kama mtoto wa kiroho. Wanajifunza mafundisho ya msingi kuhusu Yesu. Na wanaendelea kukua kiroho.

Wanaendelea kujifunza kwa imani na uvumilivu kwa maisha yao yote. Ikiwa wataacha kutaka kuelewa kile Yesu anataka kuwafundisha, wanaacha kukua. Mwandishi pia alizungumzia kuhusu kuanguka kutoka kwa imani. Hii hutokea waumini wanapokosa kutaka nuru ya Mungu katika maisha yao.

Hawatarajii tena umri ujao kwa matumaini. Umri ujao ulikuwa njia nyingine ya kuzungumzia uumbaji mpya. Hawataki tena Roho Mtakatifu afanye kazi ndani yao. Hii inasababisha kuishi kwa njia ambazo ni za dhambi na si za kiungu. Mwandishi alielezea njia hizo kama shamba linalozalisha miiba na magugu.

Mwandishi alitaka waumini wawe kama shamba linalozaa mazao mazuri. Baadhi yao walikuwa tayari wanafanya hivi kwa njia walizoonyesha kwamba walimpenda Mungu.

Waebrania 6:13-20

Mungu alikuwa ameahidi Abrahamu katika agano lake na Abrahamu.

Waumini waliokuwa wakisoma barua ya Waebrania walijua hili. Pia walijua kwamba Mungu alikuwa ametimiza ahadi yake kwa Abrahamu. Alikuwa amembariki Abrahamu kwa familia kubwa sana iliyoleta taifa la Israeli.

Mwandishi wa Waebrania alitumia hadithi hii kuwakumbusha wasomaji kuhusu ahadi za Mungu. Mungu hasemi uongo. Daima anatimiza ahadi zake. Kusudi lake kwa ulimwengu halibadiliki. Kusudi lake ni kwa viumbe vyake kuishi kwa amani naye milele.

Hii ni tumaini ambalo waumini wanalo. Tumaini hili ni la uhakika na salama kwa sababu linategemea kazi ya Yesu.

Waebrania 7:1-28

Mwandishi wa Waebrania alizungumza kuhusu Melkizedeki na Lawii kuelezea kazi ya Yesu kama kuhani.

Mungu alianzisha mfumo wa ukuhani wa Kiyahudi katika Sheria ya Mose. Wanaume kutoka kabilia la Lawi walihudumu kama makuhani. Wanaume kutoka ukoo wa Aroni walihudumu kama kuhani mkuu. Kuhani mkuu alipokufa, mwanaume mwingine kutoka ukoo wa Aroni alichukua nafasi yake.

Hata hivyo, mstari wa nne wa Zaburi 110 ultangaza kwamba Masihi atakuwa kuhani milele kama Melkizedeki. Melkizedeki hakuwa sehemu ya mfumo wa kikuhani wa Kiyahudi. Hakuwa kutoka kabilia la Lawi. Ukoo wa Melkizedeki haujaandikwa katika Agano la Kale. Kwa mwandishi wa Waebrania, hii ilimaanisha kwamba Melkizedeki hakuwa na mwanzo wala mwisho. Kwa njia hii inaeleweka kwamba huduma yake kama kuhani inadumu milele.

Yesu hakuwa kutoka kabilia la Lawi pia. Kama Mwana wa Mungu, Yesu hana mwanzo wala mwisho. Huduma yake kama kuhani pia inadumu milele. Yesu hakuwa kuhani kwa sababu mfumo wa kikuhani wa Kiyahudi ulimruhusu. Alikuwa kuhani kwa sababu Mungu aliahidi angekuwa. Alikuwa kuhani kwa sababu ana maisha ya milele yenye nguvu ambayo kifo hakiwezi kuharibu.

Kwa njia hii anakamilisha mfumo wa kikuhani wa Kiyahudi. Hakuna mwingine anayehitaji kuhudumu kama kuhani kati ya Mungu na watu. Hakuna sadaka za dhambi zaidi zinazohitajika kufanya ili watu waweze kusamehewa. Dhabihu ya Yesu inawaokoa watu kutoka kwa nguvu ya dhambi milele.

Waebrania 8:1-13

Mungu alianzisha agano la Mlima Sinai na watu wa Israeli kupitia Mose. Mwandishi wa Waebrania aliita agano hilo la zamani na agano la kwanza. Ilitegemea sheria ambazo Waisraeli walipaswa kuzitii. Mfumo wa ukuhani wa Kiyahudi ulikuwa sehemu ya agano hilo.

Kabla ya hekalu kujengwa, makuhani wa Israeli walihudumu katika hema takatifu. Hema na hekalu vilitokana na kile kilicho mbinguni. Vilijengwa kama nakala ya mahali patakatifu ambapo Mungu anatawala kama Mfalme. Hapo ndipo Yesu anafanya kazi yake kama kuhani mkuu. Anahudumu kama kuhani mkuu na mpatanishi wa agano jipya la Mungu na watu wake.

Agano jipya halitegemei watu kutii sheria za Mungu. Linategemea Mungu kubadilisha watu kutoka ndani ya mioyo yao. Agano la Mlima Sinai

limekamilika sasa kwamba Mungu ameweuka agano jipya.

Waebrania 9:1-28

Agano la Mlima Sinai lilikuwa kama wosia ambaa uliingia katika utekelezaji wakati wa kifo. Kifo hakikuwa kifo cha watu bali cha wanyama ambaa Mungu alitoa. Hii ilionyesha kwamba Mungu aliwapenda watu na hakutaka wafe kwa sababu ya dhambi zao.

Agano la Mlima Sinai halikupaswa kudumu milele. Lilikuwa ishara ya mambo makubwa zaidi ambayo yangekuja. Liliashiria Masiha na kazi yake. Agano jipya pia lilianza kutekelezwa baada ya kifo. Kifo hicho hakikuwa kifo cha watu au wanyama bali cha Yesu Kristo. Yesu alijitoa mhanga ili kuanzisha agano jipya. Hii inaonyesha jinsi Mungu anavyowapenda watu kwa kina.

Kwenye agano la Mlima Sinai, watu walinyunyiziwa damu ya wanyama. Hii iliwafanya wahesabiwe kuwa safi. Iliiwawezesha kuingia kwenye hema takatifu. Katika agano jipya, watu wananyunyiziwa damu ya Yesu. Waumini hawahisi damu halisi ya Yesu juu yao. Hii ni njia ya kuelezea kinachotokea kiroho Yesu anapowaokoa watu.

Damu ya Yesu ina nguvu zaidi kuliko damu ya wanyama. Damu yake inawafanya wale wanaomwamini kuwa safi kabisa na kukubalika milele. Yesu anawasamehe. Anaponya kile dhambi na uovu vimefanya kwa akili na moyo wao. Mwandishi wa Waebrania alielezea hili kama kuasha hisia za hatia. Yesu anawafanya watu waweze kuwa na Mungu kikamilifu na milele. Hivyo ndivyo Yesu atakavyokamilisha wokovu wao atakaporudi.

Waebrania 10:1-25

Kazini kwake kama kuhani, Yesu alitoa maisha yake kama dhabihu kwenye msalaba. Wale wanaomwamini wanasmehewa dhambi zao milele.

Hivyo ndivyo Yesu alivunja nguvu za dhambi. Na alivunja nguvu za kifo wakati Mungu alipomfufua kutoka kwa wafu. Katika siku zijazo maadui wote wa Mungu watawekwa kabisa chini ya udhibiti wa Yesu.

Kwenye hema takatifu na hekalu, ni kuhani mkuu pekee ndiye angeweza kuwa karibu na Mungu. Hilo lilitokea katika Chumba Kitakatifu Zaidi. Kilitenganishwa na vyumba vingine kwa pazia.

Chumba Kitakatifu Zaidi kilikuwa nakala ya mahali ambapo Mungu anatawala mbinguni.

Baada ya kufufuka kwake, Yesu alikwenda mahali halisi mbinguni ambapo Mungu anatawala. Anabaki huko. Anawafanya wafuasi wake pia waweze kuwa katika uwepo wa Mungu. Wafuasi wake wanaingia katika uwepo wa Mungu kwa kumwamini Yesu. Mwili wa Yesu ni kama pazia ambalo waumini wanaingia kuititia. Wanapitia ndani yake hadi kwenye Chumba Kitakatifu Zaidi ambapo Mungu yupo.

Mwandishi wa Waebrania alitaka wasomaji wake wamjie Mungu kwa ujasiri. Hawakuhitaji kumwogopa Mungu. Walipaswa kutiana moyo wao kwa wao kukaa karibu na Mungu. Kusamehewa dhambi na kuwa katika uwepo wa Mungu kunawajaza waumini tumaini. Kunawajaza na tamaa ya kufanya matendo mema na kuonyesha upendo kwa wengine.

Waebrania 10:26-39

Waumini waliopokea barua ya Waebrania walitendewa vibaya kwa sababu ya imani yao. Wasioamini walizungumza vibaya juu yao, waliiba mali zao na kuwaweka gerezani. Hata hivyo, waumini walibaki waaminifu kwa Yesu hata walipoteseka.

Mwandishi wa Waebrania alitaka waendelee kuwa waaminifu kwa Mungu. Kisha wakati Yesu atakaporudi watafurahia kile ambacho Mungu aliahidi kuwapa. Mwandishi hakutaka watupilie mbali imani yao. Hilo lingetokea ikiwa wangeendelea kutenda dhambi kwa makusudi. Lingetokea ikiwa wangesema hawamjui Yesu. Walivutwa kufanya hivyo ili waache kutendewa vibaya.

Lakini waumini wanaofanya hivyo hawamkaribii Mungu kwa ujasiri tena. Badala yake wanangoja kwa hofu siku ya hukumu. Wao ni kama watu wote ambao hawataki kupokea neema ya Mungu. Watu kama hao wanakataa kuokolewa kutoka kwa kifo. Mungu hawalazimishi watu kukubali zawadi zake.

Waebrania 11:1-22

Imani kwa Mungu inatokana na kuamini kwamba yupo na kwamba aliumba ulimwengu. Ana uwezo wa kufanya vitu viwepo anapozungumza. Yeye hutoa amri na maneno yake yanaweza kuaminiwa.

Hii ndiyo sababu Abrahamu, Sara, Isaka, Yakobo na Yosefu waliamini ahadi za Mungu. Waliamini kwamba Mungu ana uwezo wa kufanya kile

anachosema atafanya. Pia waliamini kwamba atakuwa mwaminifu kufanya hivyo.

Imani kwa Mungu pia inategemea tumaini. Inategemea tumaini la kile Mungu atakachofanya siku zijazo. Nuhu aliamini kwamba Mungu angeokoa familia yake kutoka kwa gharika iliyokuwa inakuja. Ibrahimu na Sara waliamini kwamba Mungu angewaleta wao na watoto wao katika nchi bora.

Matumaini yao yangeweza kuwa hatarini wakati Isaka alipokaribia kuuawa. Lakini matumaini yao yalitegemea nguvu za Mungu za kufufua watu kutoka kwa wafu. Pia yalitegemea kuishi mahali ambapo walistahili. Hilo lingetokea katika mji na nchi ya mbinguni ambayo Mungu amewaandalia. Hizi zilikuwa njia za kuelezea ufalme wa Mungu.

Inampendeza Mungu wakati watu wana imani naye. Enoki na Abeli walikuwa mifano ya hili. Mifano yao ya imani thabiti ilidumu hata baada ya maisha yao.

Waebrania 11:23-40

Mwandishi alitaja watu wengi kutoka historia ya Israeli ambao walikuwa na imani kwa Mungu. Walikabili mambo magumu katika familia zao na katika nchi zao. Wengi wao pia waliteseka sana katika miili yao. Walilazimishwa kuteseka kwa sababu walikataa kuishi kwa njia za dhambi na uovu.

Walikuwa na matumaini ya hakika kwamba Mungu angewaokoa kutoka kwa dhambi, kifo na uovu. Ndiyo sababu mwandishi alimwelezea Mose kama anayeteseka kwa ajili ya Kristo. Mose aliishi mamia ya miaka kabla ya Yesu. Lakini imani na matumaini yake yanekamilishwa kuititia maisha na kazi ya Yesu.

Imani ya watu kwenye orodha hii haikusimama hata walipokabiliana na kifo. Hawakupokea kikamilifu kile walichokuwa wakitarajia na kile walichoamini. Lakini imani yao ilikuwa na nguvu sana kiasi kwamba walimwamini Mungu kuwafufua kutoka kwa wafu. Wakati wa maisha yao duniani matumaini yao hayakuwa yamekamilika na kuwa bora bado. Hilo lingetokea kuititia maisha na kazi ya Yesu.

Waebrania 12:1-17

Mwandishi wa Waebrania alielezea maisha ya imani kama safari ndefu au mbio. Watu ambao tayari wamekimbia mbio kwa uaminifu wako

karibu na waumini. Wao ni wingu kubwa la mashahidi.

Kukimbia mbio vizuri, mambo kadhaa ni muhimu. Kwanza, waumini lazima wawe huru na chochote kinachowazuia kuwa waaminifu kwa Yesu. Pili, waumini lazima waendelee kukimbia. Hii inamaanisha kwamba lazima wawe na subira na kujitolea kwa muda wote wa maisha yao. Tatu, waumini lazima waendelee kumtazama Yesu. Kumbukumbu ya mara kwa mara ya mfano wa Yesu wa kuwa mwaminifu kwa Mungu huwapa nguvu ya kuendelea.

Kisha, lazima wakubali nyakati ngumu kama mafunzo kwa maisha ya imani. Wakati mwingine nyakati ngumu huja kwa sababu waumini wanatendewa vibaya kwa kumfuata Yesu. Wakati mwingine huja kwa sababu ya hukumu ya Mungu. Mungu huleta hukumu dhidi ya dhambi kwa sababu anawapenda watoto wake. Anaileta ili kuwasaidia watoto wake kuishi maisha matakatifu. Waumini wanahitaji neema ya Mungu wanapopambana dhidi ya dhambi na kujaribu kuwa watakatifu.

Esau alitarajia kupokea baraka za Isaka. Ingekuja kwake katika siku zijazo. Lakini Esau hakuwa na subira au kujitolea kufanya kazi kwa bidii kwa kile alichotarajia kupokea. Alitoa baraka za siku zijazo kwa kubadilishana na kitu alichotaka mara moja. Hadithi hii inasimuliwa katika Mwanzo 25:29-34.

Yesu aliwapa waumini mfano tofauti. Yesu alikuwa tayari kuteseka alipokuwa akiishi maisha ya uaminifu. Aliendelea mbele. Alikuwa akitazamia furaha ya kuwa na Mungu Baba yake.

Waebrania 12:18-29

Mwandishi wa Waebrania alielezea tofauti kati ya agano la kale na agano jipy. Mwandishi alifanya hivi kwa kulinganisha milima miwili. Ya kwanza ilikuwa Mlima Sinai na ilikuwa picha ya agano la Mlima Sinai. Kwenye mlima huo, watu waliogopa utakatifu wa Mungu. Ni Musa pekee ndiye aliyeweza kumkaribia Mungu.

Mlima wa pili ulikuwa Mlima Sayuni. Pia ulijulikana kama Mlima Moria na ulikuwa picha ya agano jipy. Mwandishi alitumia kama njia ya kuzungumzia mji wa Mungu. Aliuita mji huo Yerusalem ya mbinguni. Hili ni jina lingine kwa Yerusalem mypa.

Abrahamu na watu wengine waaminifu kutoka historia ya Israeli walikuwa wakisubiri mji huo. Katika mji huo, watu hawaogopi utakatifu wa

Mungu. Kwa sababu wanaamini katika Yesu, wako huru kumkaribia Mungu. Mji huo ni sehemu ya ufalme wa Mungu. Hauwezi kutikiswa au kuharibiwa. Kushiriki katika ufalme wa Mungu huwafanya watu wa Mungu kumshukuru Mungu na kumwabudu.

Waebrania 13:1-19

Mwandishi aliwakumbusha waumini kile wanachopaswa kuendelea kufanya. Jambo la kwanza lilikuwa kupendana. Hii ilijumuisha kuwakaribisha watu ambao hawakuwajua. Ilijumuisha kuwajali watu walioko gerezani na wale waliotendewa vibaya. Ilijumuisha kuwa waaminifu katika ndoa. Ilijumuisha kumtumaini Mungu awape mahitaji yao badala ya kutaka pesa zaidi na zaidi.

Mwandishi aliwakumbusha wasomaji pia kuonyesha upendo kwa viongozi waaminifu wa kanisa. Wangeweza kufanya hivi kwa kuwaombea na kufuata mfano wao wa kiungu. Wangeweza kufanya hivyo kwa kuleta furaha kwa viongozi badala ya kujaribu kusababisha matatizo.

Waumini lazima pia washikilie mafundisho ya kweli kuhusu neema ya Mungu. Kufuata sheria za Kiyahudi kuhusu chakula hakutawapa kile walichokuwa wakitumaini. Walikuwa wakitumaini kuishi na Mungu milele katika mji wa ufalme wake. Watu wanaweza kuingia tu katika mji wa Mungu kwa kuwa na imani kwa Yesu. Lazima wawe tayari kuteseka kwa kuwa na imani kwake. Na wanaweza kutoa sifa za daima kwa sababu Mungu atatimiza ahadi zake kupitia Yesu.

Waebrania 13:20-25

Kabla ya salamu za mwisho za mbandishi, Waebrania inamalizika na baraka. Inategemea kazi ya Yesu kuanzisha agano jipy litakalodumu milele.

Yesu ni Bwana. Yeye ndiye Mchungaji anayewatunza watu wa Mungu (Yohana 10:1-18).

Mungu aliyemfufua Yesu kutoka katika wafu pia anafanya kazi ndani ya waumini. Anawapa kile wanachohitaji ili kumtii kwa uaminifu. Wanapaswa kufanya maamuzi ya kufanya kile Mungu anataka. Hii inawezekana kwa sababu Yesu anawasaidia.

Yesu ni Masihi anayestahili utukufu milele.